

Końcowa ocena gospodarki ubiegłego okresu Nadleśnictwa Trzebież dokonana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie

Powierzchnia Nadleśnictwa Trzebież na podstawie opisu taksacyjnego wg stanu na dzień 01.01.2007 roku wynosiła 24 949,89 ha, natomiast na koniec minionego okresu tj. na dzień 31.12.2016 roku powierzchnia nadleśnictwa wynosi 24 887,34 ha (największa, w RDLP w Szczecinie, powierzchnia ogólna w zarządzie nadleśnictwa). W latach 2007-2016 nastąpił spadek powierzchni nadleśnictwa o 62,55 ha. Główne przyczyny spadku powierzchni to: przejęcie w trwały zarząd RZGW w Szczecinie gruntów (wody płynące) na podstawie art. 217 ust.1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. prawo wodne (Dz. U. z 2015 r. poz. 469) oraz przekazanie gruntów, w trybie art. 104 ustawy z dnia 1 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych, (Dz.U. z 2015 r. poz. 2031).

Podział gospodarczy oraz wieki rębności przyjęte w poprzednim Planie Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Trzebież sprzyjały prowadzeniu racjonalnej gospodarki w nadleśnictwie. Wykonanie zadań z zakresu pielęgnacji w wysokości podanej w referacie Nadleśniczego wynikało przede wszystkim z aktualnych potrzeb hodowlano-ochronnych, a także z dbałości o stan sanitarny lasu.

Etat miąższościowy w użytkowaniu rębnym wykonano w 90 %, natomiast w użytkowaniu przedrębnym wykonano w 106 %. Użytki przygodne w cięciach rębnych stanowiły nieco ponad 2 %, natomiast w cięciach przedrębnych nieco ponad 4 %. Łącznie wykonano 98 % etatu miąższościowego użytków głównych zatwierdzonego przez Ministra Środowiska. Etat powierzchniowy cięć w użytkowaniu przedrębnym zrealizowano na poziomie 100 %, natomiast etat powierzchniowy cięć w użytkowaniu rębnym wykonano w 99%, co oceniam jako właściwe.

Przyczyną braku pełnej realizacji etatu cięć w użytkowaniu rębnym było między innymi ustalenie przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową. Omówienie przez Nadleśniczego tego zagadnienia w analizie gospodarki przeszłej uznaję za wyczerpujące.

Zadania w zakresie pielęgnowania lasu w Nadleśnictwie Trzebież ogółem zrealizowano na poziomie 103 %. W aktualnej ocenie stopnia wypielęgnowania drzewostanów, dokonanej przez Wykonawcę prac urzędniowych, nie stwierdza się drzewostanów zaniedbanych pielęgnacyjnie.

W zakresie działań dotyczących hodowli lasu realizacja odnowień na powierzchniach otwartych na poziomie 85 % wynikała głównie z przelegiwania zrębów w celu uniknięcia szkód od szeliniaka, a także dążenia do uzyskiwania odnowień naturalnych sosny. Realizacja odnowień pod osłoną w rębniach złożonych na poziomie 74 % związana jest z niepełną realizacją powierzchniową użytkowania w rębniach złożonych na skutek między innymi: przelegiwania młodników po cieciach uprzętających w rębni IIIA.

Na terenie Nadleśnictwa Trzebież na dzień 01.01.2017 r. nie występują, na pow. otwartej, uprawy i młodniki niezgodne ze składem pożądanym oraz uprawy przepadłe. Powierzchnia upraw i młodników częściowo zgodnych ze składem pożądanym wynosi 3,91 ha, co stanowi zaledwie 0,5 % wszystkich upraw i młodników na pow. otwartej (prawie 809 ha). Pozytywnym czynnikiem, wynikającym z prowadzenia gospodarki leśnej w ubiegłym okresie jest wysoki stopień pokrycia upraw i młodników wynoszący 94,5 %. Uprawy i młodniki po rębniach złożonych zajmują powierzchnię ponad 421 ha, a ich przeciętne pokrycie wynosi ponad 87 %.

W wyniku realizacji zadań określonych w poprzednim Planie Urządzenia Lasu nastąpił znaczący wzrost drzewostanów o budowie pionowej klasy odnowienia (KO) z 1038 ha wg stanu na 01.01.2007 r. do wysokości 1670 ha wg stanu na 01.01.2017 r. Powierzchnia drzewostanów o budowie pionowej klasy do odnowienia (KDO) wg stanu na 01.01.2007 r. wynosiła 36 ha, natomiast wg stanu na 01.01.2017 r. wyniosła 124 ha i wynika ona z bieżących cięć w rębniach złożonych.

Poprawie uległa jakość prac odnowieniowych, skuteczność zabezpieczeń przed szkodami ze strony zwierzyny oraz lepsza jakość materiału sadzeniowego. Wszystkie te czynniki miały wpływ na wykonanie powierzchniowe projektowanych poprawek i uzupełnień na poziomie zaledwie 45 % planu. Wykonanie melioracji agrotechnicznych na poziomie 136% jest wynikiem potrzeb lasu oraz specyfiki ewidencji zabiegów.

Szkody w uprawach i młodnikach powodowane były głównie przez jelenia. Wielkość szkód nie jest wysoka, a spowodowane jest to stabilnym stanem ilościowym jeleni nieznacznie przekraczającym stany docelowe, wynikające z Wieloletniego Łowieckiego Planu Hodowlanego na lata 2007-2017 (WŁPH). W celu utrzymania niskiego poziomu szkód i osiągnięcia założeń WŁPH należy dążyć do pełnej realizacji planu pozyskania jeleni (przeciętny wskaźnik realizacji odstrzału 95%).

W ostatnich latach na terenie Nadleśnictwa Trzebież zaznacza się szkodliwa działalność bobra w drzewostanach w pobliżu cieków wodnych.

Nadleśnictwo Trzebież znajduje się w strefie wysokiego zagrożenia ze strony szkodników owadzych. Wiele drzewostanów sosnowych objętych jest pierwotnymi ogniskami gradacyjnymi. Największe znaczenie mają szkodniki pierwotne sosny, głównie brudnica mniszka i poproch cetyniak. W 2007 r. na terenie Nadleśnictwa Trzebież przeprowadzono zabieg wielkopowierzchniowego chemicznego zwalczania poprocha na łącznie na powierzchni 650 ha. Oprócz tego na uprawach niewielkie zagrożenie występuje ze strony smolika znaczonego.

Ze strony grzybów patogenicznych największe znaczenie, w latach 2007-2013, na uprawach miała opieńkowa zgnilizna korzeni oraz osutka sosny, a w drzewostanach starszych huba korzeni.

W omawianym okresie wystąpiły szkody od czynników abiotycznych, głównie od huraganowych wiatrów. Największe szkody miały miejsce w 2013 r., pozyskano wówczas 2665 m³ drewna, w wyniku usuwania wywrotów i złomów. Specyficzne dla Nadleśnictwa Trzebież są znaczne zakłócenia stosunków wodnych. Podtopienia, wywołane obfitymi opadami lub cofką na Zalewie Szczecińskim, występowały

każdego roku. W roku 2012 podtopieniom i zalaniom poddanych było 232 ha.

Działania nadleśnictwa w zakresie ochrony lasu oceniam jako skuteczne i właściwe.

Nadleśnictwo Trzebież zaliczono do pierwszej kategorii zagrożenia pożarowego. Przyczyny powstałych pożarów lasu, w zdecydowanej większości, w sposób bezpośredni lub pośredni, związane są z działalnością człowieka (m.in. podpalenia i nieostrożność osób dorosłych i nieletnich). Z uwagi na położenie nadleśnictwa, w sąsiedztwie miasta Szczecina, potencjalnym zagrożeniem pożarowym, jest wzmożona penetracja lasu przez turystów, właściwie przez cały rok.

Nadleśnictwo Trzebież na podstawie Zarządzenia nr 63 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 14.10.2004 r. należy do Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Puszcze Szczecińskie”. Nadleśnictwo doskonale sprostało wyzwaniu jakim jest gospodarowanie w pobliżu dużej aglomeracji miejskiej oraz przy granicy państwa. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom społeczeństwa Nadleśnictwo Trzebież wraz z Gminą Police zainicjowało budowę Transgranicznego Ośrodka Edukacji Ekologicznej, który zaczął działać w 2013 r. Inwestycja ta została sfinansowana ze środków Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Gminy Police, WFOŚiGW w Szczecinie oraz pozyskanych środków unijnych - Programu Operacyjnego „Europejska Współpraca Terytorialna” - Współpraca transgraniczna Mecklemburgia - Pomorze Przednie /Brandenburgia i Rzeczpospolita Polska (Województwo Zachodniopomorskie) 2007-2013.

Podsumowując przeprowadzoną ocenę gospodarki przeszłej w Nadleśnictwie Trzebież należy stwierdzić, iż realizacja zadań wynikających z zatwierdzonego Planu Urządzenia Lasu, przebiegała zgodnie z założeniami tego planu. Realizowano działania zmierzające do zachowania trwałości i zabezpieczenia stanu sanitarnego lasu. Przeciętny wiek drzewostanów w nadleśnictwie podniósł się z 61 lat do 66 lat. Wzrost przeciętnego wieku powoduje zaburzenie relacji pomiędzy przeciętnym wiekiem drzewostanów Nadleśnictwa a połową orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów. Różnica wynosi obecnie 12 lat co jest odstępstwem od pożądanego stanu. Sytuacja ta jest zjawiskiem niekorzystnym i nie powinna pogłębiać się. Analizowana sytuacja znajduje odzwierciedlenie w nowym Planie Urządzenia Lasu poprzez wzrost etatu użytkowania rębego. Przeciętna zasobność drzewostanów w Nadleśnictwie Trzebież wzrosła o 22 m³/ha i wynosi obecnie 301 m³/ha.

Gospodarkę przeszłą, jak i wykonanie zadań wynikających z Programu Ochrony Przyrody, ogólnie oceniam jako prawidłowe. W najbliższym okresie należy zwrócić uwagę na utrzymanie wysokiego poziomu racjonalnej gospodarki leśnej oraz zwrócić szczególną uwagę na pełną realizację etatu cięć w użytkowaniu rębnym.

Należy stwierdzić, iż zadania planowe w minionym dziesięcioleciu w Nadleśnictwie Trzebież realizowano zgodnie z postanowieniami zawartymi w ustawie o lasach.

ZASTĘPCA DYREKTORA
ds. GOSPODARSTWA LEŚNEGO
Krzysztof Sielecki

